

Pomlčka, spojovník :)

Pomlčka je znamienko vety. Je dlhšia ako spojovník. Píše sa obyčajne s medzerami medzi slovami.

Spojovník je znamienkom slova. Je o jeden úder kratší ako pomlčka. Píše sa bez medzery medzi časťami slova.

POMLČKA sa píše:

• **Vo vetách, v ktorých chýba sloveso (najmä namiesto sponového slovesa):**

Staroba – choroba.

Dlhé vlasy – krátky rozum.

• **Pri vyčlenení slov alebo časti viet, ktoré chceme zdôrazniť či oddeliť od textu:**

Boli tam chlapci – a nie hocijakí.

Pozerať sa na kvety – a uvidíš motýle,

pozeraj sa na motýle – a uvidíš kvety!

Driemal tam výr – kráľ vtákov.

Hrala sa v piesku – naša malá princezná.

Demänovská jaskyňa – ľadová – je skvostom medzi jaskyňami.

Ich syn – vojak – poslúchal na slovo.

• **Na oddelenie priamej reči:**

- To ty si zvonil? – pýta sa opatrne.

- Dnes ste sa neučili? – zisťovala mamka.

Eva sa pýtala: – Čo ti povedali v opravovni? –

Prídeš? – Prídem. – Určite? – Určite.

• **Používa sa pri vypočítavaní autorov, staníc na trati:**

Tibenská – Sabol – Krajčovičová

Humenné – Michalovce – Trebišov – Košice

• **Používa sa aj na naznačenie rozpätia (zastupuje výrazy od – do, medzi tým a tým):**

r. 2000 – 2005

s. 5 – 12, s. 10 – 13

Slovensko – Česko

Medvedev – Obama

• **Na označenie nedokončenej výpovede (môžu sa tam použiť tri bodky):**

Keby si tam bol, tak –

Nepovedal nič, ale zamrzelo ho –

Dostali sme sa až k –

• **Na označenie prerývanej, citovo vzrušenej výpovede:**

V tejto chvíli – skutočne – ťažko hľadám – slová.

Som – naozaj veľmi – nahnevaná – urazená.

• **Za výrazom, ktorý sa bližšie vysvetľuje:**

Všetko bolo vybavené – letenky, strava, ubytovanie.

Pozbierali sme všetko – zemiaky, mrkvu, zeler, cibuľu.
Navštívili ma moji priatelia – Eva, Jana, Libor, Vlado.

SPOJOVNÍK:

- **Má platnosť iba vo vnútri slov.**
- **Najčastejšie sa používa pri delení slov na konci riadkov.**
- **Spája zložené vlastné mená a priezviská (aj cudzie):**

Jean-Paul
Anna-Mária
Eva-Mária
Maróthy-Šoltéssová
Eva Kováčová-Krišková
Gregor-Tajovský
Česko-Slovensko
Saint-Exupéry

- **Spája jednotlivé časti slov, ktoré tvoria jedno slovo:**

po-prad-ský
vy-let-el
pre-let-el
do-let

- **Vyjadruje zloženosť z dvoch častí:**

slnečno-upršaný deň
zemiakovo-kukuričné placky
slovensko-ukrajinský pohraničný styk
cyrilo-metodská tradícia
vzťah hmota-energia
rozhranie olej-voda
hnedo-červený sveter

- **Používa sa v skrátенých zápisoch:**

2-krát zopakovať
3-krát napísať
11-roční chlapci
2-izbový byt

- **Namiesto časti slova, ak bezprostredne nasleduje slovo s rovnakou časťou:**

osem- až deväťčlenný
tri- až päťnásobný
tohto- a budúcoroční maturanti

- **Používa sa v príslovkách:**

krížom-krážom
voľky-nevoľky
dnes-zajtra
sem-tam

• **V časticiach:**

isto-iste
tak-tak
už-už

• **V citoslovciach:**

tik-tak
hop-hop
hi-hi
joj-joj
hav-hav
mňau-mňau

Pomlčka a spojovník patria medzi interpunkčné znamienka.

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- http://www.oskole.sk/?id_cat=2014&clanok=22051.